

LIST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA VIII.

BROJ 11.

Šibenik, 14. ožujka 1937.

RUKOPISI SE NE VRACAJU — ADRESA

UREDNISTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

Zadovoljan sobom!

U Kini je, pred neko doba, objavljena knjiga aforizama, mrtih izreka, koju je napisao kineski filozof Čuang-Čia. Medu mrtim izrekama toga filozofa čitamo ovu:

»Ko se raduje životu, još nije savršen čovjek. Treba se radovati sebi i sviti, u prvom redu, zadovoljan sobom.«

Moguće će se nekima činiti da je to u opreci s kršćanskim naukom o poniznosti, o pravoj dobroti o mogućnosti neprestanoga predovanja na putu savršenstva. Ali ko pravilno shvati kineskoga filozofa, naći će da je njegova riječ upravo u skladu s kršćanstvom.

Lijepa je naša zemlja. Lijepa je u svojoj mnogovrsnoj raznoljosti koja se konačno ujedinjuje i savršenu harmoniju. — I plavore, i razapeto nebo, i tvrdi kanen, i lakokrilna ptica — sve to suvstvenog i misaonog čovjeka zavljaje. I jer se čovjek svoj toj jednosti raduje, raduje se i životu koji je okružen tom ljepotom i koji živi od nje.

Pa ipak ih ima koji se dive zemlji i životu na njoj, ali se ne mogu diviti sebi; ima ih koji se raduju kad proljeće razastre svoje meze baršunaste sagove po tratinama livađama ili kad sunce, kao kakav unak iz priča, podigne iza šiljastog vrda svoje užareno kopljje, ali se ne mogu rodovati niti mogu biti zadovoljni sami sobom.

Može li se u duši radovati karak koji je u dugim besnenim i paničnim noćima prokartao očevinu i jedovinu?

Može li biti sobom zadovoljan nepoštenjak koji je svojim prevarama, kamatnjastvom i nemilosrdjem ucviljio stotine beskućnika, seljaka, radnika i nezaštićenih sirota?

I zar takvima što koristi ako se raduju zemaljskim ljepotama, noći i životu? Neka se, ne znam koliko, raduju, ali o njihovom se savršenstvu ne može govoriti.

Treba se radovati sebi i biti, u prvom redu, zadovoljan sobom!

Sreća je u nama. I bogatstvo, moć, i dobrota! Jer jedino što je u nama, u našoj nutrini, u našoj duši, to je naše. To nam, bez naše privole, ne može niko, ni najukaviji tat, odnijeti. A sve drugo

Ko je veći mirotvorac i mironosac od — Krista?

Mir — nova parola!

Jedni opet misle da je i mirovni monopol. Deklamiraju, lomataju rukama; u privatnom razgovoru, na sastancima i izborovima.

Jedamput ih je čuti kako nema drugoga lijeka nego u gomilama ploklati, sve koji ne misle kao što oni misle, a drugi put drže moralne propovijedi, i skoro da im se oko ne osuzi kada govore o ubijanju čovjeka po čovjeku.

Rat, rat... oružje! To su milijuni milijuna u prahu, vodu i dim bačeni. Kako ćemo mi imati kruha, kad našu pšenici pozabljivo nezasitna kantska ždrijela!

Ko ne bi od nas želio da nema ni ratne puške ni topa? Ko? Neka se javi!

Ko je taj koji uživa u prolijevanju bratske krvi? A uz to za osiromušenje naših zemalja po nezasitnoj nemani — koju zovemo — rat? — Ne može ga biti, jer, kad bi ga bilo, izbacili bismo ga iz svoga društva.

Cinjenica je neoboriva da se poštana čovjekova narav protivi ratu. No, međutim on je uvjek tu, i ratni se materijal ne smanjuje, nego, dapače, povećava, i u jednoj i u drugoj i u trećoj zemlji — sve redom do posljednje.

Rat nije boj mačaka i miševa, ili ljudi s nerazumnim životinjama — nego krvavo obračunavanje naroda s narodom, čovjeka s čovjekom.

Protiv ratu se buni poštena narav čovjekova; mi smo protiv ratu, a opet jedini smo mi koji ga podržavamo, jer je sve do nas; ne do mene i do tebe, nego do ljudske zajednice uopće.

Pitanje rata bolna je stvar koja nas ponizuje i sramoti, i svjedok — kako poštena narav nije ona koja ima vodeću ulogu.

Mir! — to je monopol poštene naravi čovjekove, a ne ni ove ni one skupine, ovoga ili onoga programa.

je nestalno, promjenljivo i, zato, malovrijedno.

No kao što je u nama i sreća, i bogatstvo, i moć, i dobrota, tako se u nama može lako nastaniti nesreća, siromaštvo, slabost, i zloča.

Ko posjeduje prvo, taj može biti zadovoljan sobom, a ko drugo, ne može, pa makar to želio.

Prema tome može biti sobom zadovoljan seljak koji prebiva pod kakvom pločaricom i živi o zelju i crnom kruhu i radnik nadničar koji mora, da proživi, čitav dan prenašati na ledima teške vreće.

Kao i obratno: Može biti nezadovoljan čovjek kojega se pametni dive svi kontinenti zemlje ili koji ima toliko zlata da bi s njim mogao otkupiti sve dragocjenosti ovoga svijeta.

Istina, nikad čovjek, dok je čovjek, ne može samim sobom biti

Bolje, o miru uopće ne možemo govoriti kao o nekom monopolu, kao što u tom smislu ne možemo govoriti o pravdi, poštenu, plemenitosti, ljubavi, samilosti, prijaznosti, čestitosti! Možemo samo isticati da pojedino više ili manje dolazi do izražaja kod jednih ili kod drugih.

A, kad je govor o miru, koji je to koji bi se usudio reći da misao mira igdje dolazi do takvog izražaja kao što to dolazi u kršćanstvu?

Ko je taj koji bi mogao prstom uprijeti u većega mirotvorca i mironosca nego što je Onaj komu su nad kolijevkom zapjevale čete nebesnika: Mir na zemlji ljudima dobre volje?

Nema ga. Nije ga bilo, niti će ga biti.

Poštena narav vapi za mirom, a čitava Njegova nauka ide za tim da poštena narav dode do izražaja u sve mu što je užvišeno i dobro, pa i u misli mira, koja je užvišena i dobra.

Ako se odusevljavamo za misao mira, što moramo, ako u nama nisu uvenule sve niti plemenite čovječnosti, onda se treba odusevljavati za nauku Onoga komu je mir uvjek na ustima i koji je govorio: Mir svoj dajem vam, mir svoj ostavljam vam.

Kristova nauka, punina duhovnoga blaga i znanja, krije u sebi misli i načela koja odusevljavaju i svježe. Evangelje je neiscriveni vratak na komu se može napajati svaci duh, samo to treba htjeti. — Krist ne će onih koji pabirče i izbiru, a još manje onih koji kradu iz Njegove nauke pa svijetu iznose kao nešto svoga i dosad neisticanu.

Čovjek je razuman stvor, ali, ako bismo čestoput gledali na njegova djela i postupak, u našim bi očima otisklo kao nerazuman i tup, koji uživa u tomu što je varan i zaveden.

Kad smo za načelo mira, proti

tako zadovoljan, da bi mogao reći: Ja sam tako dobar, izglađen i savršen, da se više ne bih mogao poboljšavati, izglađivati i usavršavati. Ali opet: ko je u sebi skupio dovoljan postotak dobrote, i ima čvrstu volju da sačuva i usavrši tu dobrotu, može se sebi radovali, može biti sobom zadovoljan.

I takav je čovjek, po ljudsku rečeno, savršen! A u tome i jest istinitost i mudrost riječi onoga kineskog filozofa.

Nego, mudrost kineskog filozofa nije ništa novo. Ko poznaje Evangelje, taj je za nju znao prije nego što je čuo za nekoga Čuang-Čia i za njegovu knjigu aforizama.

Krist se jednom popeo na visoku goru. Oko Njega i pod Njim posjedalo je zadriveno mnoštvo naroda, da mu predade riječi slade od meda i mudrije od ikakve ljud-

rovanju čovjeka po čovjeku, za pravedan društveni poredak, proti zloporabi s desna i s lijeva, onda po hrlimo k izvoru, k Onomu kod koga su te velike i lijepe misli najjače i najbolje istaknute. Idimo Kristu, kao nosiocu svega onoga za što se mi odusevljavamo. Sve ono što je dobro, a uz što pristajemo, od Krista i Njegova evandela je posudeno. Zlobni su svi oni koji to ne kažu onima koji ne znaju. To je nepravedno i nepošteno. Time bi htjeli umanjiti veličinu Krista i Njegove nauke.

Koga na putu k evangeliju zastavlja možebitna zloporaba Kristove nauke, taj se ne može nazivati zrelim čovjekom. Junior

Katoličke pobjede

PRAVA VODITELJICA

U sjeveroameričkom glavnom gradu Washingtonu namjeravaju postaviti ogroman kip Kristu Kralju. Iz svih krajeva im stižu novi doprinosi, pa i od nekatolika. Protestantski profesor iz Urbane je poslao glavnom odboru pismo: „Neka bude lik Kristov majstorsko djelo ljudske umjetnosti i vjernosti. Postavite ga na uzdignuto mjesto, da se svaki putnik koji dode u Washington obazre na nj. Vrlo je učješna i užvišena misao, da je katolička Crkva pripravna sve ljudi i sve narode, kad su se zasitili praznim marxističkim naucima zadnjih desetljeća, preokrenuti i dovesti do prve svrhe ljudskoga roda.“

CRKVA STUPA NAPRIJED

U proljeće prošle godine je Amerikanac Toma F. Coakley putovao po evropskim državama. Pri tim putovanjima nešto mu je upalo u oči. Začuden je ostao kad je video koliko se novih katoličkih crkava sagradilo zadnjih godina. Do ovog uvjerenja je došao: „U tim zgradama Crkva tiho stupa naprijed“.

I dok se u Rusiji ruše crkve i stvaraju pakleni planovi da im za-

ske mudrosti. I tada je, u sjaju božanstva i milini čovječanstva, govorio:

»Blaženi krotki... blaženi milosrdni... blaženi čista srca... blaženi mirotvorci... blaženi koji su progonjeni radi pravednosti...«

I ta Kristova riječ blažen znači isto, što i radovati se sebi, biti samim sobom zadovoljan.

Nama je pokazan put prema savršenstvu, pa, prema tome, i ka zadovoljstvu. A jedno i drugo moramo tražiti u sebi, u duši u kojoj stanuje Bog kao jedini stanar i stanodavac.

U Njemu je savršenstvo, ali i radost i zadovoljstvo!

metnu svaki trag, dote se po drugim državama Europe daju nove krasne crkvene zgrade. Amerikanac završava svoj izvještaj: „Crkva stupa. Moderna građevinska umjetnost navješta kao glasna trublja, da se Evropa vraća vjéri!“

PROTIV NEMORALNE ŠAMPE

Generalni direktor pošta u Rooseveltovom kabinetu je uvjereni katolik Mr. Farley. On je izjavio da američka pošta namjerava zaprijeći odašiljanje nemoralnih knjiga i predmeta. Baš u toj stvari da će se državni zakoni najsvjesnije primjenjivati.

VJERUJEM U ČUDESNA OZDRAVLJENJA

Lurd — to je jedan od mnogih dokaza božanskog podrijetla Kristove Crkve. Tu se svake godine događaju čudesna, koja ispituju i proučava posebna komisija glasovitih lječnika iz cijelog svijeta. Istom, ako se za 15 mjeseci bolest ne povrati, izjaviti komisiji, da se to ne može postići naravnim sredstvima. Zadnje godine je zabilježeno 88 slučajeva, od kojih je do sada 14 potvrđeno kao nadnaravna ozdravljenja.

U liječničkoj su komisiji 2063 liječnika iz cijelog svijeta. Imade ih i ne-katoličkih. Jedan od tih je na daleko poznati američki liječnik Aleksij Carré, koji je god. 1931. primio Nobelovu nagradu za proučavanje raka. Više puta dođe u Lurd i tu proučava ozdravljenje koje je na redu. U američkom listu „The American“ piše o svojim započinjima:

„Vjerujem u čudesna ozdravljenja. Nikad neću zaboraviti uzbudljiv događaj, kad sam vidio kako je izrasla raka na ruci jednoga radnika pred mojim očima tako reći nestala i skrčila se do neznatne zaraslina. To ne mogu razumjeti; a ni sumnjati ne mogu, jer sam svojim vlastitim očima video.“

ZAŠTITNICA SPANJOLSKA

Ne samo Hrvati nego i Španjolci uvelike štuju Mariju. Zato je i postao Njezin blagdan 8. prosinca pravim Španjolskim narodnim blagdanom. A na zadnji blagdan Bezgrješnog Začeća u Salamanci je bilo nešto osobita: Karmen, kći glavnoga zapovjednika „bijelin“, generala Franca, primljena je bila u Marijinu kongregaciju. Francova je obitelj s osobitom veseljem iščekivala taj događaj. A i stanovnici grada su s velikom pozornosću pratili taj lijepi obred. Vrlo ukusnu diplomu su izradile učenice keramičke škole u Salamanci.

Požnata je stvar da se krunica svaki dan moliti u obitelji generala Franca.

List „Diario de Burgos“ od 9. XII. 1936. donosi brzojav koji je primio prelat u Burgosu od pukovnika na sjevernoj fronti: „Cast mi je javiti, da su vojnici sjeverne fronte vrlo lijepo proslavili dan 8. prosinca koji je dan naše Zaštitnice. 2000 vojnika je pri-

stupilo svetoj prijesti. To dokazuje da su katolička Crkva i Španjolska domovina, koju svim silama branimo, nerazdružive.“

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 14. III: *Glaza nedjelje*. — *Sr. Matilda*, kraljica i udovica. Biila je kći saksonskoga vojvode Teodorka. Udala se za njemačkoga kralja Henrika. Iza 33 godine sretnoga bračnog života umre joj muž. Istakla se velikom ljubavlju prema siromasima i bolesnicima. Dvaput dnevno hranila bi siromase. Kad bi prolazila ulicom, iza nje bi dvoranici vozili kola puna hrane za gladne. Zimi bi dala na javnim mjestima ujutro i uveče na ložiti vatru, da se prolaznici ogriju. Svake bi subote priredila tople kupe lji za uboge, da se operu i očiste za nedjelju. Preminula je g. 968.

Ponedjeljak, 15. III: *Sr. Zaharija*, papa. Bio je izabran za papa g. 741. Mnogo se brinuo i trudio za procvat sv. Crkve. Svim silama borio se da se ukine ropstvo. Umro je 15. III. 752.

Utorak, 16. III: *Sr. Hilarij*. Godine 285. postao je biskupom u gradu Akvileji. Bio je vanredno učen. Cijelo sv. Pismo znao je napamet. Radi neustrašivog ispojedanja sv. vjere podnio je mučeničku smrt zajedno sa svojim đakonom Tacijanom.

Srijeda, 17. III: *Post i nemrs.* — *Sr. Patričij*, apostol Irске. Rodio se g. 377. u Škotskoj. Kao 16-godišnjega mladića zarobiće ga gusari i povede u Irsku, gdje je proživio pet godina i naučio irski jezik. Kasnije se vrati u Francusku i tu stupi u samostan. Papa Celestin zaredi ga za biskupa i posla u Irsku, da propovijeda sv. evanđelje. Svojim radom i molitvom uspio je da Irsku, otok poganstva, pretvoriti u otok svetaca. Umro je g. 460.

Cetvrtak, 18. III: *Sr. Ćiril*, jeruzolimski biskup i crkveni učitelj. God. 349. bio je izabran za jeruzolimskoga biskupa. Imao je da izdrži veliku borbu protiv krovnjernih Arijevaca. Na razne su ga načine crmili i klevetali. Tako su ga ogovarali, da prodaje crkverio posude. Istina, svetac ga je prodavao, ali da nahrani gladne i zaodjene gole. 35 godina vladao je jeruzolimskom patrijaršijom, ali samih 19 godina proživio je u Jeruzolimu. Ostale godine proživio je kao prognanik po raznim mjestima. Umro je g. 386.

Petak, 19. III: *Post i nemrs.* — *Sr. Josip*, zaručnik Bl. Dj. Marije, hranitelj Isusa Krista, zaštitnik sv. Crkve i zagovornik dobre smrti. — *Gospa od 7 Žalosti*.

Subota, 20. III: *Sr. Niceta*, biskup u gradu Apoloniji. Radi štovanja sv. slike bio je poslan u progonstvo, i u progonstvu je svoj čisti duh izručio Stvoritelju.

Nedjelja muke (gluha)

Citanje poslanice blaženoga Pavla Apostola Židovima (9, 11–15): — Braco! Krist je došao kao veliki sve-

ćenik budućih dobara kroz veći i sa- vršeniji Šator ne rukom tvoreni, to jest ne ovoga stvorenja; niti s krvljem kozlića ili junčića, nego vlastitom krvlju uđe jednom u svetinju stekavši vječno otkupljenje. Jer ako krv kozlića i volova i pepeo juničin poškropivši okljuane posvećuje na očišćenje tijela, koliko će većma Krv Krista, koji po Duhu Svetome samoga sebe prineće bezljage Bogu, očistiti savjest našu od djela smrti da služimo Bogu životu? I zato je posrednik novoga živjeta, da po smrti koju podnese za otkup od prestupaka, učinjenih u prvom živjetu, prime pozvani obecanje vječnoga nasljedstva: u Kristu Isusu Gospodinu našemu.

† *Sljedi sv. Evanđelje po Ivanu* (8, 46–49). — U ono vrijeme govorše Isus mnoštvo Židova: Ko će mi od vas dokazati kakav grijeh? Ako vam istinu govorim, zašto mi ne vjerujete? Ko je od Boga, riječ Božje sluša. Zato vi ne slušate jer niste od Boga. Tada odgovoriše Židovi i rekose Mu: Ne govorimo li mi dobro da si ti Samaritanac i da imaš davla. Odgovori Isus: Ja nemam davla nego poštujem Oca svogega, a vi mene pogrdite. Ali ja ne tražim slave svoje; ima koji traži i sudi. Zaista, zaista vam kažem: ako ko opsluži riječ moju, neće vidjeti smrti u vijeće. Tada Mu rekose Židovi: Sad znamo da imaš davla. Abraham je umro i proroci, a Ti govorиш: ako ko opsluži riječ moju, neće vidjeti smrti u vijeće. Zar si Ti veći od oca našega Abrahama koji je umro? I proroci su umrli. Za koga sebe držiš? Odgovori Isus: Ako ja sam sebe slavim, slava je moja ništa; Otac je moj koji me slavi, za koga vi govorite da je Bog vaš, a ne poznate Ga; a ja Ga poznajem, i kad bih rekao da Ga ne znam, bio bih lažac kao i vi, ali Ga znam i riječ Njegovu držim. Abraham, otac vaš, čeznuo je da vidi dan moj; vidje i obradova se. Tada Mu rekose Židovi: Još Ti nema pedeset godina pa si Abrahamu vidiš? Reće im Isus: Zaista, zaista vam kažem: Prije nego je postao Abraham, ja jesam. Tada uzeše kamenje da bace na Njega; a Isus se sakrije i izide iz hrama.

U koroti

Preduskrsono doba, kada se pripravljamo za veliki blagdan Uskrsa, možemo razdijeliti u tri dijela. Po najprije imamo tri predkorizmene nedjelje, koje su kao neka priprava na samu korizmu, onda četiri korizmene, koje su u prvo doba bile posvećene javnim pokornicima i pripravnicima krštenja i, napokon, dvije zadnje nedjelje pred Uskrsom, kada se zadužujemo u muku i smrt našega Gospodina Isusa Krista.

Prvi i drugi dio je za nama. Sada smo u trećem, zadnjem i najtežem, dijelu, u kojemu nam Crkva oživljuje, snažno i slikovito, trpljenje, najvećeg ali i najustrpljivijeg Patnika.

Zato se i zove ova nedjelja Nedjelja muke ili, kako je uobičajeno kod naroda, Gluha nedjelja.

Zalost i korota opaža se i u sa-

2. glava

Ulica: Dva niza kuća... Trotoar... Sumrak je već odavno pao... Svi-jetiljke su osvijetljavale put.

Hop! Ko to buni nočni mir?

— Oh, pardon, izvinite gospodo... Izvolite samo... Tamo u pokrajnoj ulici nema svjetla... Kao stvorenje za rendes...

— Idiot — veli dama — i „prili-pi“ se uz kavalira.

Znate — to je gospoda. Ima i jednog malog, sasvim malog — psa...

Zove ga Nile... Zamjenjuje joj dijete... Neće da ima posla s balavim malim nametnicima. Inače ima kavalira. Upravo je s njim pošla u „škuro“.

Neko mi ugazi na nogu.

— O, pardon — veli mi — nisam htio...

— O, molim, samo izvolite i drugi put... — velim (a u sebi sam po-mislio: — Idiot!).

Znate — to je gospodin — muž one gospode... Čovjek je osjetio svu dosadu kuću, ognjišta i ljubavi žene,

pa je našao razonodu — ženu svo- ga prijatelja. (Ta valjda nije slagala, da ide u krojače na probu.) Mo- deran je to — brate — brak. Kad se zasite jedan drugoga, jednostavno se popune novim partnerima... Velim: moderno i — socijalno.

moj Crkvi. Netom stupimo u nju, pazimo kako je sva pokrivena p korničkim ljudišćastim velima. Ne možemo više vidjeti ni jednoga križa, jedne svetačke slike.

Zašto to? — Crkva se žalost.

Prvi su kršćani izradivali križe iz dragocjene i blistave kovine. Tim križevima nije visjelo Kristovo telo, jer križ prvim kršćanima nije bio znak trpljenja nego znak pobede slavodobnica.

Zato su u doba muke, u dva zadnja korizmene nedjelje, pokrivači i bogatstvo i bogatstvo križeva, da bi se po puno mogli zadubiti u razmišljanje Kristovom poniranju, trpljenju i smrti. A pokrivali su i svetačke slike, o ih ništa ne bi moglo rastresti u to ozbiljnom i žalobnom razmišljanju.

Zove se Nedjelja muke, jer, kako je već rečeno, u središtu cijelog korizmene nedjelje je Kristova dane, a Gluha nedjelje je Kristova smrti. A pokrivali su i svetačke slike, o ih ništa ne bi moglo rastresti u to ozbiljnom i žalobnom razmišljanju.

Zove se Nedjelja muke, jer, kako je već rečeno, u središtu cijelog korizmene nedjelje je Kristova dane, a Gluha nedjelje je Kristova smrti. A pokrivali su i svetačke slike, o ih ništa ne bi moglo rastresti u to ozbiljnom i žalobnom razmišljanju.

Ako se sjećate: u Došašcu, pre Božić, govorio nam je veliki prorok Staroga Zavjeta — Izajia. A sada, o Gluhe nedjelje pa do Velike subotice se pred nama veliki lik proroka Jeremije.

Jeremija je lijepa slika Isusova trpljenja. — Izraelci, izabrani Božji narod, često su puta kroz svoju povijest ostavljali puteve Gospodnjeg. Ta i za života Jeremije proroka. A Bog je prijetio teškim kaznama, ako ne obratre i ne upokore. I Jeremija je išao Jeruzalemom i propovijedao pokoru. Bilo je sve uzalud!

Medituj se obistiniše Božje prijetnje: Izraelci budu odvedeni u biljansko sužanjstvo, a grad Jeruzalem skupa s divnjim hramom Salomonovim, bi srušen. I eno Jeremije koji, kada će poslijepodne i Krist, dolazi na jeruzalemske ruševine i nariče kao maj za svojim jedincem. Iz duše mu se kao smrtni jecaji, izvijaju divne žaljke, poput one:

„Kako sjedi osamljeni grad koji nekad bijaše pun naroda!... Putovi sionski tuguju, jer nema ko da dođe pre svečanost. Ovi svi koji prelaze putevima, pogledajte i vidi im ali boli kao što je bilo moja...“

Po svojim tužljikama nad Jeruzalemom, kao i po tome što ga je njegov vlastiti narod kamenovao, Jeremija nam predstavlja mučenog i umrčenog Isusa. Zato, kroz ove dane i slušamo njegov glas.

I današnje evanđelje nam navješće, kao zora dan, skoru Kristovu muku i smrt.

Krist je u hramu na židovski blagdan sjeniča. I po svom običaju po-

Nova Urarska radionica

IVAN PETITO - ŠIBENIK

(uz dučin g. Luke Šarića)

Preporuča svoj bogati izbor svakovrsnih švicarskih satova koje ima na prodaju.

Obavlja popravke uz garanciju 5-4 i uimjerene cijene

Podlistak

Nazovimo: brodolomi

(Socijalna „humoreska“ za djecu iznad 16 g.)

1. glava

Recimo: Bura... Crni oblaci su se skupili na nebū... Valovi pred mom kućom dosiju par metara. (Toliko da mi je i pod počeo formalno plivati.) Seljaci su se skupili pred kućama i sunčnjivim očima pratili približavanje oluje.

— I masline će nam — vele — potući... Nema ulja!

Drugi kažu:

— Ovo je Božja kazna za grijehе! Isprisio se neki nikogović koji je došao iz grada. (Ko zna radi čega... kažu da je neki agitator.) Pa veli:

— Kakva — veli — kazna Božja... To je sasvim prirodno!... Vidite ove valove. To je sama voda. A voda se na vrućini isparuje. Para ide u vazduh. Prave se oblaci. Dode vjetar i to oluje... Nema kazne od Boga koji ne postoji.

Seljaci su se uzvrijpoljili:

— Sto, gospodine? Nema Boga?

A naše su nam majke od koljevke govorile da ima Bog i da zna strogo kazniti.

Nikogović se nasmije:

— To su babe, te vaše majke... Fuj, samo ženski razgovori... I vi da ste muškarci... Samo praznovjerje u dvadesetom vijeku... Nema tu kruha za vas!

Jedan se javi:

— Ići ćemo do don X-a... Neka nam on kaže...

propovijedati i učiti. No dok je propovijedao, okružiše ga Židovi koji ga će prije naumište umoriti. Svojim određitim govorom, u kojem se isticala elicina i vječnost Njegovog božanstva, silno ih je razdražio. — „Tada izašće kamenje da bace na Njega“.

Tako se niže, i još će se nizati, lika za slikom koje nam jasno i ujedljivo govore o Isusovoj muci.

Gluha je nedjelja. Crkva nas poziva da oglušimo za sve omamljive vukove i glasove izvanjskog svijeta, da se zatvorimo u svijet svoje duće, u kojem ćem ose, u dubokoj tišini i krušenosti, klanjati jedino liku Razazete Ljubavi.

Liturg

Po državi

POSVEĆENJE BEOGRADSKOG NADISKUPA DRA J. UJCICA obavljeno je u edjelu 7. t. mj. u Zagrebu. Posvećenje je bavio hrvatski metropolita zagrebački nadiskup preuzv. g. dr Antun Bauer u pristnosti papinskog nuncijsa Mons. Pellegritti-a, 9 biskupa, ministara Urbanica i Vjetovića, vojnih i civilnih vlasti, brojnog većenstva, rodbine i vjernika. Kao supovitelj bili su Ijubljanjski biskup preuzv. g. dr Gregor Rožman i splitski biskup preuzv. g. dr Kv. Klement Bonefačić. Novi nadiskup je uzeo za svoju lozinku riječi Misericordia et veritas" ("Milosrde i isina"). Neka i ovom prilikom primi naše skrene čestitke i najbolje želje.

ODLAZAK DRA MACEKA U INOEMSTVO. Politički voda Hrvata dr Vlaij Maček 8. t. mj. otputovalo je u inoemstvo skupa sa nar. zastupnikom drom J. Utjem, a u Zagreb se vratio 10. t. mj. U izrazu se sastao sa glavnim tajnikom b. Hrvatske Seljačke Stranke drom Jurjem Krnjevićem, i s njim ostao u dužem razgovoru. Dr Krnjević podnio mu je iscrpani rečerat o svojoj akciji u inostranstvu, a dr Maček je njega obavijestio o položaju u emlji i da mu daljnja uputstva za rad inozemstvu.

VAZNE POLITIČKE IZJAVE DRA OROSCA. Dr Korošec u svom ekspoziciju rilicom pretvara proračuna min. unut. pojava u Nar. Skupštini među ostalim izjavio je i ovo: „Vlaca želi, ako je ikako može, da političke zakone donese ne samo saglasnosti sa parlamentarnom opozicijom, već i sa najjačim grupama vanparlamentarne pozicije. A trebalo je ipak ostvariti preuslove za to. Mislim, da u ovom pogledu vrijeme nije proteklo bez svakoga rezultata... Obzirom na opozicione grupe u Hrvatskoj možemo konstatovati, da se odnoši bar nijesu pootvrdili, i kraljevska vlast e nuda — bez obzira na beznačajne perotelje — da i svojom dalnjom taktilkom i e ususret trajnoj saradnji sa Hrvatima.“

I NARODNI POSLANIK ĐOKA PETROVIĆ, avokat iz Cuprije, koji je izabran a listi dra Mačeka, a pripada Davidovićevoj demokratskoj stranci predsjedništvu Nar. kupštine precao je svoju punomoć i izjavio, da želi vršiti svoj poslanički mandat. Novinarima je izjavio, da to čini na svoju uku i da to od njega traže birači, jer da anparlamentarna opozicija u Srbiji nema zgleda na uspjeh.

MILAN PRIBICEVIĆ, brat pk. Svetoara, umro je u Montreux-u u Svajcarskoj d mane srca. Pripadao je srpskoj zemljopisnoj stranci. Njegovo mrtvo tijelo biće preneseno u Beograd.

STRAJK RADNIKA U CEMENTNOJ INDUSTRII u okolini Splita još uvijek raje. Njegov svršetak ne može se nikako predvidjeti. Po svim znacima mogao bi potrajati i nekoliko mjeseci. U strajku se našlo 2206 radnika, koji su dosad na samim adnicama izgubili oko 3 milijuna dinara. Zbog strajka i nedačice cementa nastao je astojeći u građevnoj industriji pa su ostali bez posla i brojni radnici građevne struke.

ZAPECACENJE PROSTORIJA „NARODNE CITAONICE“ U ZATONU izvršio je komesar sreskog načelnstva u Šibeniku, t. mj.

PROVALNA KRADA U GOŠPINOM VETIŠTU NA OKITU. U svetištu Gospe d Karmela na Okitu kraj Vodica izvršena je provalna kradja. Sa Gospinom lika odneseni su sv. zlatni i srebrni nakit, među kojima i jedne skupocjene zlatne naušnice. Sva je sreća, da je veći dio nakita bio pothiranjen čuvan pod ključem u stanu vodičkoga župnika. Provalnici su silom otvorili mala južna vrata i kad su ušli u crkvu, pokupili su ono, što im je došlo pod ruke. Nije isključeno, da je i ovu provalu počinila ista kradivačka banda, koja je nedavno pokrala župski stan u Pirovcu i svetište Gospe od Kavrnava u Tijesnu.

NOVO KRIŽARSKO BRATSTVO osnovano je u Pećniku (okrug Sarajevo).

Zašto se komunizam tako širi?

U čemu je njihova moć?

Javno mnjenje danas znači mnogo, veoma mnogo. Ono upravlja društvenim životom, pokreće i često stvara sudbonosne odluke za čitavi svijet. Zar nije to isto javno mnjenje svoju veliku i odlučujuću ulogu odigralo prilikom prošloga svjetskog rata?

Danas ga pak nitko tako ne iskoristiće kao komunisti. Oni su dobro shvatili, što ono znači. Zato sve žrtvuju, da ga imaju uza se.

Cudno nam se čini, kako može još uvijek u svijetu komunizam uspijevati i kako se može od dana u dan sve više da širi, kad je već sav raskrinkan i kad je već odavna pokazao prave papke. Zar ne znamo svi, koliko je miličuna ljudskih života stajalo učvršćenje njegove vlasti u Rusiji? Zar svi ne znamo, koliko i danas nedužnih žrtava čami po boljevičkim tamnicama? Zar nam nisu u pameti oni miličunski brojevi umrlih od gladi, koje nam godišnje donosi statistika iz toga crvenog raja? Pa ipak koliki i koliki uzdišu za crvenim boljevičkim lancima! Kako to protumačiti?

Uzrok je tome upravo u javnom mnjenju, koje je upilo nauku i krilate komunističke. Boljevičci su pak to javno mnjenje zadobili ničim drugim već bezbrojnom štampom. Štampa, i ništa drugo, je ona silna moć, koja podržava boljevičku vlast u Rusiji i ostalom svijetu i koja je jedino kada da sačuva komunizam od rasa.

Strahovitu raširenost komunističke novinske propagande u svijetu pokazao je P. J. Ledit prošlogodišnjom izložbom, koja je održana u prostorijama Papinskog Ruskog Instituta u Rimu. Sve uglednije svjetske, osobito talijanske, publikacije svratile su u svoje vrijeme pažnju na tu izložbu. Izbilja dovoljno je i samo letimčno pregledati izložbu P. Ledita, koju je izradio po vjerodostojnim podacima, pa da se čovjek zgrozi nad paklenom žilavšću boljevičnika, kojom preko novinstva propagiraju svoju nauku.

Upovo klasično prikazana je na toj izložbi komunistička svjetska propaganda: Naslikan je strašan pauk koji razapinje svojim nogama golemu mrežu nad svim staležima. Paukova glava sadrži središnji ured komunističke propagande, koji određuje smjernice svemu gibanju komunizma u svijetu. Trbuš gadnog pauka stavljen je od velikoga broja novina, mjeseca i ostalih izdanja, koja izlaze u središnjima država ili pokrajina, sa zadaćom, da komunističkim medom laži hrane široke slojeve naroda. Svaka od osam paukovih nogu ispunjena je listovima, koji su određeni za pojedine staleže i dobi: listovima za radnike, seljake, studente, žene, mladiće, djece i t. d.

Strašan je taj komunistički pauk, ali još groznijsa je stvarnost koju on predstavlja. Ta ista izložba nam pokazuje, da se danas širom svijeta tisku 10 hiljada komunističkih dnevnika u 4 hiljadu mjestu u 87 jezika sa dnevnom tiražom, pamrite, od 37 milijuna primjeraka! No sad istom dolazi najgroznejše: u samoj naime prošloj godini do listopada izlazio je 5 milijardi i 100 milijuna primjeraka raznih komunističkih knjiga, djela, časopisa, listova, proglaša, letaka i t. d.

Što je pak bilo na stranicama tih bezbrojnih listova? Od prve do posljednje crte žučljivi sok paklenske mržnje proti vjeri, Crkvi, Papi, svećenstvu; proti Bogu, Bl. Djevici i svećima. K tome karikature Pape, svećenika, vjerskih svetinja; lažni povijesni podaci, nemoralne slike i naravno kovanje u zvijezde komunizma kao jedinoga sistema, koji može da riješi socijalno pitanje i doneše narodima slobodu, sreću i mir.

Nije onda čudno, ako iz ustiju ljudi, koji preživaju samo tu novinsku hranu, izlaze samo klevete, ocrnjivanja i laži proti svemu, što je nama katolicima sveto.

Slavno vladajući Papa Pio XI. dobro uvidjući svu razornu strahotu, koju komunističke novine prouzrokuju u ljudskim savjestima pri otvoru izložbe Svjetske Katoličke Stampe u Rimu izrekao je ove značajne riječi: „Vi, predragi sinci, kažite, da ste

vidjeli zajedničkog Oca prezabrinutog i bolnog radi najveće pogibli od komunista, koji ugrožavaju sve i koji već u mnogim mjestima pobiru stran danak, osobito u Evropi. Kažite, predragi, da zajednički Otac ne prestaže upozoravati na pogibelj, koju mnogi, prenogi, čini se, ne uvidaju i ne razabiru njezinu težinu i opasnost.“

Ova streljna Svetog Oca upravo se temelji na ogromnoj novinskoj komunističkoj propagandi.

U samoj Argentini tiska se dnevno 660 raznih komunističkih listova, i to 240 na španjolskom jeziku, a 420 na ostalim jezicima. — Srednji komunistički organ „Komintern“, koji daje sve smjernice za propagandu komunizma u svijetu, tiska se dnevno u Moskvi u 14 milijuna i 600 hiljada primjeraka, a list „Komsomol“ izlazi u 4 milijuna i 700 hiljada primjeraka. Za ovim mnogo ne zaostaju ni ostali moskovski listovi; tako „Bezbožnik“ izlazi u jedan milijun i 300 hiljada primjeraka. — U Francuskoj je službeni komunistički list „Correspondance“, a dva najraširenija dnevnika jesu „L'Humanité“ u 400.000 primjeraka i „Le Populaire“, list „siromašnog“ milijuna, i ništa drugo, je ona silna moć, socijalističkog „druga“ Léona Bluma. — U Engleskoj službeni list Treće Internationale je „International Press“, a najrašireniji dnevnik „The Daily Worker“. — Za Srednju Ameriku glavno je središte u zloglasnom Meksiku, gdje izlazi službeni komunistički list „Justicia“. I tako bismo mogli zarediti od države do države i svugdje bismo našli vrlo brojnu komunističku propagandističku štampu.

Što to znači? To si može predstaviti samo onaj, koji pozná silnu moć današnje svjetske štampe i kakvo duševno raspoloženje stvara tiskano slovo u rukama prosječno naobraženog seljaka i radnika. Ta za njih samo vrijedi ovaj zaključak: Istinito je, jer je tiskano, a što je tiskano, to je istinito!

Kakvim raspoloženjem prema katoličkoj Crkvi je onda zadajan svaki onaj, koji čita komunističke novine, lako je razumljivo. Prema riječima dra J. Pauchard, glavnog urednika „Freiburger Nachrichten“: „One pokazuju izvanredno otrovno i napadno držanje upravo proti kršćanstvu, a na osobiti način proti katoličkoj Crkvi. Komuniści pohadaju posebnu novinarsku školu, eda mogu potom iz svjetske štampe crpsti materijala za svoje propagandističke ciljeve. Njihova štampa, u službi novoproganstva, zadojena je od prve do zadnje crte protujerskim pišanjem.“

Očita je dakle golema snaga komunističke svjetske štampe, i upravo iz nje izvire silna bujica komunizma, koji se izvanredno širi, uza sva tolika protuslovlja, koja u sebi sadrži. Dakle tu im je moć, pače jedina moć!

Dvije dužnosti odlatle izviru za svakoga, koji se još osjeća kršćaninom i katolikom:

1. Odbijati od sebe i uništavati sve novine, glasnike, letke itd., koji miruju po žido-komunističkom kapitalu.

2. Primati i širiti katoličku štampu ugledavši se u žilavost komunista, kad se radi o širenju njihovih laži.

Fra Denys — Siena

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI
ELIXIR
ZDRAVSTVENI
GORKI LIKER
SVJETSKOG GLASA

KUĆA UTEM GOD 1861

proizvada
jedino
R. VLAHOV
ŠIBENIK

Po svijetu

ZDRAVJE SV. OCA PAPE posve se popravilo. On se potpuno oporavio. Boji u nozi posve su prestale te se može slobodno kretati izvan postelje. I sve druge boli su prošle. Katoliči širom svijeta osobito su radosni, što je sv. Otac tako sretno prebolio svoju posljednju tešku bolest.

PRODOR PREMA MADRIDU. Nacionalisti su na sektoru Sliuženje i sa Somi Sterre poduzeli veliku ofenzivu te im je uspjelo probiti prve neprijateljske linije. Postolj Madrida je vrlo ugrožen i vojnički krugovi smatraju, da je sadašnja Francova ofenziva odlučujuća. Čim padne Madrid, može se računati sa skromim završetkom rata. Napreduvanje nacionalističkih četa razvija se vrlo brzo. Na cesti Guadalajare približile su se na 17 kilometara gradu i zaposjele Valfermozo, koje se mjesto nalazi samo 75 km daleko od Madриja.

OPĆE DNEVNO SVE VEĆE NAORUZAVANJE. Engleska vlada ovlastila je predsjednika ministarskog savjeta, da naime krediti za narodno naoružanje i ratavku ratnoga materijala i aviona povise kredit za narodnu obranu za miličun i 100 hiljada funti sterlinga. — Japani vojni proračun iznosi miliardu i 400 milijuna jena, polovinu cijelog državnog proračuna. — Francuska vlada predložila je parlamentu i senatu zakonski načrt o velikom zajmu za narodnu obranu. Ovo je najveći program naoružanja, što ga je Francuska ikad imala da izvrši. Biće potrošeno 9 f poviši miliardi franaka. Međutim osim ove svote predviđeno je za naoružanje na moru 12 milijardi franaka. Ovaj program ima da se izvrši u toku iduće 3 godine i da cijelokupni tonaz u francuske ratne flote povise od 650 hiljada na 850 hiljada tona. Cijelokupni izdatci za kopnenu vojsku, avijaciju i cijelokupni opoziciju za kopnenu vojsku, avijaciju i mornaricu, koji su stavljeni na raspoloženje samo u ovoj godini, iznose 15 milijardi franaka. Parlament je 10. t. mj. ovaj vladin zakonski načrt usvojio sa 470 protiv 39 glasova, dok su se 92 zastupnika ustegla od glasovanja.

NOVA „PJATILJETKA“ ITALIJE. Veliki fašistički vijeće, povodom zaključka o engleskom naoružanju, zaključilo je, da i Italija za 5 godina izvrši daljnje počevanje i jačanje svoje oružane moći na kopnu, moru i u zraku te vojničkoj dužnosti podvrgne sve gradane od 18 do 55 godina. Još je izložilo svoju solidarnost nacionalističkoj Španjolskoj i upravilo pozdrav generalu Francu izrazujući uvjerenje, da oružane snage generala Franca trebaju izvojivati konačnu pobjedu, čime bi se uništio boljevičizam na zapadu i bila započeta nova epoha pravde i civilizacije, u kojoj bi suradnja između Italije i Španjolske, koje su povezane vjekovnim jezičnim, kulturnim i vjerskim vezama, došlo do što jačeg izražaja.

NOVE IZJAVE TROCKOGA. Bivši sovjetski komesar i jedan od prvih saradnika Lenjinovih — Lav Trocki u jednom svom govoru, nakon moskovskog procesa, izjavio je: „Optuženi u posljednjem moskovskom procesu nisu bili ništa drugo već obične lutke u rukama GPU i odigrali su jednu naučenu ulogu. Ovaki teatralni procesi imaju cilj, da unište i razbiju cijelokupnu opoziciju i da učvrste osnove diktatorskog sistema g. Staljina. Režim Staljina osudio je na propast i istorija će odlučiti, da li će se zamijeniti kapitalistička kontrarevolucija ili radnička demokracija. Cilav sovjetska atmosfera prožeta je duhom inkvizicije, praćenjem vlastama tortura, moralnih i fizičkih. Drugog izbora nema: ili samoubjstvo ili moralni krah... Tada će se dieći i ruske mase i načiniti kraj despotizmu Staljinovog kova.“ — Zanimivo je, da su protivnici Trockog u Meksiku, gdje se on sada nalazi, presjekli kabl, koji je imao da ovaj njegov govor prenosi u Njujork! — Jednom drugom zgodom Trocki je još izjavio, da će Staljinov režim u Rusiji propasti, čim fasisam pobijedi u Španjolskoj i Francuskoj.

ZA PONOVNO OTVARANJE CRKVA U MEKSIKU. Na hiljadu katolika manifestiralo je ulicama Halape i tražilo ponovno otvaranje crkava. Red tom prilikom nije poremećen. I u Cihuhui manifestiralo je preko 10 hiljada katolika za ponovno otvaranje crkava. Guverner Veracruza izjavio je predstavnicima katolika, da će se crkve ponovno otvoriti, netom se budu obraćavali naročiti odbori tutora, koji će te crkve primiti.

BORBA ZA RED I ZAKONITOST U RUMUNJSKOJ. Prilikom atentata na rektora sveučilišta u Jašu vlada je zatvorila sve sveučilišta i sve studentske domove i 102 masonske lože, a od Svetog Sinoda je zatražila, da se pravoslavnom svećenstvu zbrani svaki politički rad.

† O. Mate Stošić

O. fra Mate Stošić rodio se g. 1870. u našem Varošu u Šibeniku. Pošao je u franjevački red i kao svećenik župnik služio po župama u Zlopolu, Perušiću, Konjevratima, Unešiću, Blizni-Bristivici i Banjevcima, a bio je dvaput gvardijanom u Karinu i jednom u Šibeniku. On je volio selo i seljake. Među svima je ostavio trajnu uspomenu, ali i trajnu ljubav su mu iskazivali te ga uvijek spominjali kao uzornoga župnika. Fra Mate je razumijevao seljake i oni njega, bio im je kao otac i majka, a osobito prema sirotinji. Kao pučki propovjednik bio je vrlo rado slušan, kao na pr. za svibanjske pobožnosti lani u Omišu. Kao isповjednik znao je po mnogo sati stati u isповijedaonici.

Kao već utruđeni starac htio je da radi u selu. Tako je shrvan bolesnu spokojno preminuo u župi Banjevcu u utorak 9. t. m.

Njegova braća i rodbina pohrili su tamu da ga prenesu u Šibenik i pokopaju uz njegove roditelja. Čitavo selo od najmladega do najstarijega iskazalo mu je veliku počast. Svi su se izredali, da ga još jednom vide, a djeca su pobrala svu ljubicu, da okite blagopokojnika. Njegova braća svećenici iz Karina do Pirovca, te gvardijan visovački i šibenski sudjelovali su pri pogrebu u selu. Poslije zadušnica, koju je obavio preč. dom Krste, brat fra Mate, držao je ganutljiv govor pošt. o. Ante Benutić. Narod i svećenstvo ponovno je ispratiло pokojnika do auta, koji ga je doveo u Šibenik u varšku crkvu. Prije sprovoda pošt. o. dr Vl. Bilobrk održao je govor u počast pok. fra Mate. Zatim je uz mnoštvo naroda, kaptola se svećenstvom i tužno jecanje zvona mnogih crkava ispratiо pokojnik na vječni počinak. Preuzev. biskup došao je također na grobište, da iskaže čast svom drugu iz malih godina i dugogodišnjem radniku u vinogradu Gospodnjem. — Pokoj mu vječni! Brojnoj rodbini, osobito bratu mu preč. don Krsti, naše iskreно sačešće.

Naši dopisi

Bibinje

Malobrojne ovdješnje Jevtićevce ne oставljaju nijihov zloduh. Pošto nisu mogli da svoju mržnju drukčije iskale, to su u noći između 1. i 2. ovoga mjeseca provalili u prostoriju „Seljačke Sloge“, porabijali namještaj i uništili imovinu.

Ovim svojim činom ponovno su pokazali svoju čud. U odgovor tome svijesni Hrvati ovoga sela zbijaju svoje redove i nepokolebivi su uz svoga vodu dra Mačeka.

K. S.

Križarske vesti

PROSLAVU „PAPINOG DANA“ predili su Križari u Križevcima 21. II., te u Širaču, a 28. II. u Bedekovčini, Remetama i Miholjancu.

POSJETI I PREDAVANJA. Izaslanici VKB posjetili su 21. II. K. B. sv. Martin pod Okićem (I. Tubaković) i K. B. Varaždin (dr. I. Protulipac).

„PIONIR“. Pionir za radnike izlašao je i poslao svim radničkim Križarskim društvima. Pojedinci, koji bi željeli da dobivaju ovaj radni program pionira radnika, neka se obrate na V. K. B.

SARADNJA ZA „VRTIC“. Upozorju se sva križarska bratstva da izvještaje o radu Malih Križara za štampu šalju na: Uredništvo „Vrtić“, Sarajevo, Koroševa 15/I. Izvještaji neka se šalju o svim važnijim dogadjima, o radu M. K. Na to Uredništvo neka se šalje i saradnja zgodna za Male Križare.

NOVA CUDNA MODA pojavila se u Karlovcu. Karlovačke, idući na štetnu glavnou ulicom, ne vode više na lančiću pse, već mlade jagance, brižljivo očesljane. Ova novost, razumije se, izazvala je pojmljivu senzaciju u gradu. Kad se bježi od djece, onda se upada u ovakve nastranosti! Za djece, koju ubijaju u začetku, nemaju ljubavi, dok je u obilju imaju prema psima i jagancima!

Nemile pojave

Kamo to vodi?

7. III. održao je gosp. dr A. Nikolić, na poziv HRS, u Šibeniku, predavanje o „Odnošaju HRS. prema HSS i obaju prema komunizmu i fašizmu“ u prostorijama „Seljačke Sloge“.

Potpuno se slažemo sa predavačem, kad napada komunizam i fašizam, jer i mi kao katolici osuđujemo oba ta sistema. I mi otklanjamo svaku diktaturu, bila ona crvena ili crna. Mi smo za slobodu, za demokraciju, za socijalnu pravednost. Mi smo uz hrvatski seljački pokret, jer volimo našega seljaka i jer smo vjerni sinovi hrvatskoga naroda. Takvi smo uvijek bili i takvi smo danas. Takvi smo bili i za poznate vlade Pere Živkovića, kad su se drugi zauzimali dušom i tijelom za njegove kandidate.

Meditum nas je začudilo u predavanju, kad je gosp. predavač govorio o „popovima“ i optužio Crkvu da potpomaže ilegalnu akciju španjolskih nacionalista, koji se časno bore protiv tirantnog anarho-komunizma. Predavač se zauzeo za španjolsku pučko-frontašku vladu, koja je na izborima dobila „večinu“, na isti način kao i kod nas Jefiti na petomajskim izborima!

U svom prilično konfuznom predavanju gosp. predavač je izrekao i jednu ve-

liku blasphemiju, koja je morala smutiti svaku i malo kršćansko srce. On je Isusa Krista, najidealnijeg reformatora i Boga, nazvao anarho-komunistom, jer da nije priznavao nijedne vlasti osim vlasti Oca nebeskoga! To je tako neistinito — to je najblaže što možemo kazati gosp. predavaču — da bi ga i ono maleno dijete iz pučke škole moglo stjerati u neugodni škripac, kad bi mu citiralo Isusove riječi, koje potpuno oemantiraju blasphemiju predavača: „Podajte, dakle, caru carevo, a Bogu Božje.“ (Mat. 22, 21). To je Isus kazio farižima, koji su ga pitali, hoće li davati caru porez ili ne. Znamo, pak, iz evandelja, da je Isus plaćao porez i time priznavao vlast. Pitamo se, dakle: Sto je gosp. predavač Nikolić htio time postići, kad je Isusa nazvao komunistom i anarhistom?

Zalimo da se ovo dogodilo u prostorijama „Seljačke Sloge“ i da se sve ovo pokriva plastirom hrvatstva. Zalimo i protestiramo, jer naš je hrvatski narod duboko kršćanski religiozan, pa neće dozvoliti da neka gospoda vrijedaju njegova najsvetija čuvstva i njegovo kršćansko uvjerenje!

Jedan od prisutnih

Neukusno

U Šibeniku je prošle nedjelje, nakon zadušnica, održana u dvorištu crkve sv. Franje i komemoracija pk. dra Ante Starčevića, na kojoj je sveučilištarac, gosp. Vinko Nikolić održao lijepi govor.

Prema onoj našoj narodnoj: „Dobru konju sto mana, a rduvu samo jedna“ i u tom lijepom govoru bile su dvije neukusne rečenice. Da je govorio, te su mu se izmakle, ne bismo mu ni zamjerili, ali je čitao, dakle ih je promišljeno, namjerno utvrdio u svoj sastavak.

Prva je: „... skinuo je crnu mantiju“. Riječ „crnu“ zvučila je prezirno. Mi, koji smo ga slušali, znademo, da je gosp. Nikolić dugo nosio „crnu“ mantiju, da ga je „crna“ mantija hraniла i otrahnila, da ga je vodila kroz svu srednju školu i dovela ga sve do vrata sveučilišta. Slušajući ga nametala nam se misao: da nije bilo „crne“ mantije, gosp. Nikolić možda bi bio onoga dana u narodnom suknjom kabunu među slušaocima, a ne u svijetlom proljetnom kaputu na „pergulu“ kao predavač. Baš stoga, jer je V. Nikolić izrekao tu rečenicu, bila je *jako neukusna*.

Druga je: ... biskup Ozegović htio se je osvetiti Starčeviću, „makar u ime Božje“. — Takav izraz pri jednom javnom, svećenom momenu, bilo od koga izrečen, neuskusan je i žvuči kao psost, a pogotovo kad izlazi iz ustiju jednoga bijeg sijemništarca.

Jedan framason Fran Folnegović izdavači djela dra Ante Starčevića u predgovoru piše: „Gоворио се, да ће га (Starčevića) zastavno imenovati profesorom, ali је то osjetilo neki uplivni dostojarstvenik s razloga, kako se опећено držalo, што је најtecatelj ostavio svećenički stalš.“ — Zar to nije mnogo finije, ukusnije?

Još jednu malu opasku dobrom konju gosp. Nikolića: Gosp. Nikolić je ustvrdio, da je Starčević skinuo crnu mantiju (mi bismo rekli „svećeničku mantiju“), a Folnegović bi rekao: „ostavio svećenički stalš“, da se uzmognе posvetiti radu za narod svoj. To je rečeno u takvom smislu, da su slušaoci morali zaključiti, da se „crna“ mantija ne može posvetiti radu za narod.

Gosp. Nikolić je darovit mladić, željan nauke, te će biti sigurno proučio političku i kulturnu povijest našega hrvatskog naroda. Stoga on i znaće, da se na svakoj stranici hrvatske političke i kulturne povijesti susretamo sa „crnim“ mantijama, koje su cij svoj život sprovele u požrtvovnom i nesrećnom radu za svoj hrvatski narod. A da ne listamo stare stranice te povijesti, sjetićemo gosp. Nikolića na „crnu“ mantiju začetnika hrvatskoga preporoda u Dalmaciji don Mije Pavlinovića, dalmatinskoga Starčevića don Ivana Prodana, dike našega rođaka don Frane Bulića i t. d.

Gospodine Nikoliću, u svom lijepom govoru istakli ste, kako su tudinske vlasti zanemarivale naš hrvatski seljački narod i njegovu prosvjetu. Dužnost je nas školovanih sinova hrvatskog seljačkog naroda, da ga prosvjetljujemo, da ga podignemo do stepena učenosti, do kojega su nas podigli njegovi krvavi žuljevi, lašun i motika. No ta se svrha ne postizava neukusnim „tiradama“!

Gospodine Nikoliću, ne zamjerite ovim opaskama. Dolaze vam od jednoga strog svećenika, koji vas voli i poštuje, i koji vam želi svaki napredak u solidnom znanju i rodoljubnom radu za naš hrvatski seljački narod.

Stari Starčevićanac

Život Šibenika

s. biće leke. U 6 s. pjevana sv. Misa. Zatim slijede svako pola sata tih sv. Mise. U 10^{1/2} s. svećana sv. Misa. Popodne u 6 s. propovijed i blagoslov sa Presvetim.

ISPOVIJED VOJNIKA. U prošli po-djeljak, utorak i srijedu sv. vojnici cijelog šibenskog garnizona obavili su uskrnu-snu sv. ispovjed i sv. pričest u katedrali.

BISKUPSKOM ĐACKOM SJEMENI-ŠTU darovan je vlc. don Srećko Pavlić (Zlarin) Din 10, da počasti uspomenu pk. Ivana Milin. — Uprava najljepše blagodari.

U FOND NASEGA LISTA doprinijeli su: Da počaste uspomenu pk. Marije Milošević: Radić Grgo Din 20 i don Ante Radić Din 10. — Da počasti uspomenu pk. o. fra Mate Stošića: Don Ante Radić Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

„VATROGASNO VEĆE“ ILI TACNIJE „PLES“ u noći od 6. na 7. t. m. priredila je mjesna vatrogasnica. Po pisanju novina ples je uspio iznad svakog očekivanja. — Ovo je prvi slučaj u našem gradu, da se u srcu korizme priredeje jedan ples u jačem stilu. Žao nam je, da se na tako laku ruku ruše zdrave i korisne tradicije našega grada. Osobito nam je žao da su inicijatori plesa bili oni, koji bi po svom položaju morali biti čuvari vjekovnih zdravih tradicija našega grada. Protestiramo!

će Vam pomoći da opet postignite zdravlje
pomoći ljekovitim svojstava bilja.

Ne budite neprijatelj sami sebi!

Oboljenja kod mijene i boli kod mjesečnog pranja (menstruacije) ublažiti će Hersan čaj.

Smeta li Vas gojaznost (debljina)?

Zelite li biti vitki? Onda možete upotrebiti

HERSAN ČAJ.

Zašto da trpite boli kod reumatizma i kostopolja (gicht) kada to nije potrebno. **HERSAN ČAJ** je sredstvo koje Vam može olakšati muke hemoroida (šuljeva).

Zar zbilja ne znate da je **HERSAN ČAJ** kod oboljenja želuca, jetara i bubrega dobr sredstvo.

HERSAN ČAJ dobiva se samo u originalnim omotima u svima ljekarnama.

Tražite besplatnu brošuru i uzorak kod:

• RADIOSAN, ZAGREB, Dukljaninova ul. 1

Reg. br. 1984/1933.

HRANA DUŠE

NOVI „PROROCI“, KOJI OBILAZE HRVATSKOM. Hrvatskim mjestima obilaze sive više i više, i to od kuće do kuće nek začudno ustrajni prodavači knjiga, koji kažu napamet čitave rečenice iz Sv. Pisma govore da su pravi kršćani, a neće se pre križiti, niti ući u crkvu ili poštivati svete slike i kipa. Oni govore zaneseno i vješto nude knjige uz sasvim niske cijene, pače će sto daju te knjige i badava. Oni traže nalaze sljedbenike. A jer tih „novih proroka“, kako se oni sami nazivaju, ima mnogo i rade neumorno, valja za vremena i točno poučiti vjernike, što su adventisti. — Knjižicu „Adventisti“ napisao je svećenik Ivo Kokot, koji je u svojoj pastvi okušao i proučio rad adventističkih propagatora. Knjižice je izdalo Društvo sv. Jeronima u svojoj dinar-štampi. (Narudžbe: Jeronimsko Svjetlo — Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21. Cijena 1 dinar, 10 kom. 7,50 dinara). — Kratko i spretno pisana knjižica daje sve ono najglavnije. Što vjernik treba da zna o adventistima, a onaj koji hoće raditi protiv krive nauke o adventističkim propagatorima. Glavni naslovi te knjižice jesu ovi: Novi proroci; Mesije najnovije zavjeta; Farmer Miller i sestre White; Agenti s knjigama; Sta hoće ta nova vjera; Križna nauka o bibliji; Subotaši; Žašto se ne križaju; Adventistište o Blaženom Djeviću Mariji; Što adventisti uče o krstu, ispo-vjedi, sv. pričest i t. d.; Adventistička ženidba; Goje su mrtvi; Lozinka; Popovićopovi; Adventisti — ti su čisti.

PREĆ. GG. PRETPLATNICIMA „CIVILITA' CATTOLICA“. Budući da uprava revije „Civilita' Cattolica“ ne može ujedamput pribaviti intenciju za sve preplatnike, to upozoravam preć. gg., da ne čitaju na intenciju uprave, dok im pismeno pojedincima ne saopćim dotične nakane. Tko bi želio preplatu namiriti gotovim može to učiniti preko potpisana sa godiš. 150 Din ili 75 polug. (uključena poštarnica). — Petar Sperac, posjednik i povjerenik „Civ. Catt.“ — Split, Dubrovačka 5.

MARSAL MACKENSEN ZA KRSCANSKI ODGOJ NJEMAČKE OMLADINE. Maršal Mackensen u jednom svom govoru njemačkoj omladini među ostalim rekao je, da svatko znaće, da će jednoga dana doći do obraćuna s bezbožnicima. Za tu borbu njemački vojnici moraju biti spremni moralno i materijalno. Njemačka će se vojska najbolje spremiti, za tu zadaću, ako njezina omladina bude kršćanski odgojena. Svaki njemački vojnik mora biti dobar kršćanin. Stoga on želi, da se njemačka omladina odgoji u kršćanskom duhu. Ovaj govor maršala Mackensena karakterizira stanovište njemačkih vojnih krugova, koji su odlučno protivni t. zv. novopaganstvu, koje preporuča g. Rosenberg.

POSKUPLJENJE TALIJANSKIH NOVINA. Od 11. t. m. cijene svim talijanskim novinama povišene su za 50 posto.